

JAUNIMO REIKALŲ TARYBOS POSĖDIS

POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2016 m. lapkričio 23 d. Nr. 6V-06-(1.2)

Posėdis įvyko: 2016-11-23 15 val.

Posėdžio pirmininkas: Mantas Zakarka

Posėdžio sekretorė: Lina Batulevičienė

DALYVAVO:

Mantas Zakarka (LiJOT), Aistis Ramanauskas (Lietuvos jaunimo organizacijų taryba (toliau – LiJOT), Aurelija Trimonytė (LiJOT), Aistė Mikalauskaitė (LiJOT), Milda Kuraitė (LiJOT), Konstantinas Rečkovas (LiJOT), Paulius Skardžius (Vidaus reikalų ministerija), Tomas Pūtys (Švietimo ir mokslo ministerija). Dalyvių sąrašas pridedamas prie šio protokolo (Priedas Nr. 1).

SVEČIAI:

Vydūnas Trapinskas (Jaunimo reikalų departamentas).

DARBOTVARKĖ:

1. Posėdžio darbotvarkės tvirtinimas;
2. Praėjusio posėdžio protokolo tvirtinimas;
3. 2017 m. JRD veiklos plano preliminarių gairių pristatymas;
4. Pristatymas apie Valstybės kontrolės atlikto jaunimo politikos įgyvendinimo audito išvadas
5. Temos „Jaunimo sveikata“ nagrinėjimo pradžia. Situacijos pristatymas iš jaunimo atstovų pusės.
6. Kiti klausimai

1. SVARSTYTA: Posėdžio darbotvarkės tvirtinimas.

NUTARTA:

Posėdžio darbotvarkei pritarta bendru sutarimu.

2. SVARSTYTA: Praėjusio JRT posėdžio protokolo tvirtinimas.

NUTARTA:

Praėjusio JRT posėdžio protokolui pritarta bendru sutarimu.

3. SVARSTYTA: 2017 m. JRD veiklos plano preliminarių gairių pristatymas

V. Trapinskas pristato JRD veiklos plano preliminarias gaires.
2017 m. planuojama toliau tęsti savanoriškos veiklos modelio kūrimą savivaldybėse, remiantis Šilalės savivaldybės pavyzdžiu.
Kitas prioritetas – pilietiškumas. Ugdyimo plėtotės centre pristatyta pilietiškumo pamoka mokytojams.

Paskelbtas Lietuvos – Ukrainos finansavimo konkursas. 2017 m. planuojama jį skelbti metų pradžioje.

Dar vienas prioritetas 2017 m. – kovos su jaunimo nedarbu ir neužimtumu programa Jaunimo garantijų iniciatyva.

NUTARTA:

Bendru sutarimu pritarta JRD veiklos gairėms 2017 metams.

4. SVARSTYTA: Pristatymas apie Valstybės kontrolės atlikto jaunimo politikos įgyvendinimo audito išvadas.

M. Zakarka trumpai pristato Valstybės kontrolės išvadas. Audito tikslas buvo vertinti, ar tinkamai sudaryti jaunimo politikos planavimo dokumentai ir tinkamai panaudotos lėšos biudžeto programos priemonėms įgyvendinti socialinės apsaugos ir darbo srityje. Šio audito metu buvo vertinamas jaunimo politikos formavimas ir lėšų naudojimas socialinės apsaugos ir darbo srityje 2015 m. Auditas atliktas Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje, duomenys ir informacija rinkti iš socialinės apsaugos ir darbo srityje jaunimo politiką įgyvendinančių institucijų ir įstaigų: Socialinių paslaugų priežiūros departamento, Jaunimo reikalų departamento ir savivaldybių.

NUTARTA: M. Zakarka įsipareigotas persiųsti Valstybės kontrolės atlikto audito išvadas visiems nariams elektroniniu paštu.

5. SVARSTYTA: Temos „Jaunimo sveikata“ nagrinėjimo pradžia. Situacijos pristatymas iš jaunimo atstovų pusės.

A. Ramanauskaitė pristato temą „Jaunimo sveikata“. Skaidrės pridamos prie protokolo (Priedas Nr. 2).

NUTARTA: Nagrinėtą temą M. Zakarka įpareigotas persiųsti visiems nariams elektroniniu paštu. Toliau tęsti temos „Jaunimo sveikata“ nagrinėjimą bei susipažinti su šia tema susijusiomis gerosiomis patirtimis, plėtoti bendradarbiavimą su suinteresuotomis institucijomis.

6. SVARSTYTA: Kito posėdžio data.

NUTARTA: JRT posėdį rengti po naujai patvirtintų tarybos atstovų paskyrimo ministerijose.

PRIDEDAMA:

1. Dalyvių sąrašas (1 lapas).
2. „Jaunimo sveikata Lietuvoje“ skaidrės (21 lapas).

Posėdžio pirmininkas

Mantas Zakarka

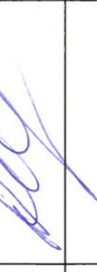

Posėdžio sekretorė

Lina Batulevičienė

JRT POSĖDIS

2016 m. lapkričio 23 d.
Vilnius

DALYVIŲ SĄRAŠAS

NR	VARDAS, PAVARDĖ	EL. PAŠTAS	TELEFONAS	ORGANIZACIJA / PAREIGOS	PARAŠAS
1.	Mantas Zakarka	prezidentas@lijot.lt	8 627 29505	Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos atstovas, JRT pirmininkas	
2.	Jolanta Sakalauskienė	jolanta.sakalauskiene@socmin.lt	8 706 68245	Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Jaunimo skyriaus vedėja	
3.	Donata Gipšienė	donata.gipskiene@ukmin.lt	8 608 17747	Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos Pramonės ir prekybos departamento Smulkiojo ir vidutinio verslo politikos skyriaus patarėja	
4.	Gintarė Janulaitytė	gintare.janulaityte@kam.lt	8 5 2 735 506	Krašto apsaugos ministro patarėja	
5.	Milda Kuraitė	mildakuraitė@gmail.com	8 692 13631	Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos atstovė	
6.	Aistė Mikalauskaitė	aiste.mikalauskaite@gmail.com	8 675 52021	Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos atstovė	
7.	Justas Pankauskas	justas.pankauskas@lrv.lt	8 658 42711	Ministro Pirmininko patarėjas	
8.	Aistis Ramanauskas	aistis.ramanauskas@gmail.com	8615 19240	Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos atstovas	
9.	Konstantinas Rečkovas	konstantinas.reckovas@gmail.com	8 682 45718	Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos atstovas	
10.	Paulius Skardžius	paulius.skardzius@vrm.lt	8 5 2 717 066	Vidaus reikalų ministerijos Viešojo valdymo politikos departamento direktorius	

NR	VARDAS, PAVARDĖ	EL. PAŠTAS	TELEFONAS	ORGANIZACIJA / PAREIGOS	PARAŠAS
11.	Aurelija Trimonytė	trimonyte@gmail.com	8 675 67817	Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos atstovė	
12.	Benas Cechanavičius	bcechanavicius@gmail.com	8 656 81933	Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos atstovas	
13.	Dalia Vencevičienė	dalia.venceviciene@icloud.com	8 645 06350	Kultūros ministro patarėja	
14.	Tomas Pūtys	tomas.putys@smm.lt	8 686 13797	Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos Mokymosi visą gyvenimą departamento Neformalaus švietimo skyriaus vedėjas	
15.	Vydūnas Trapinskas	vydunas.trapinskas@jrd.lt	8 662 44292	Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktorius	
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					
21.					
22.					
23.					
24.					
25.					

Turinys

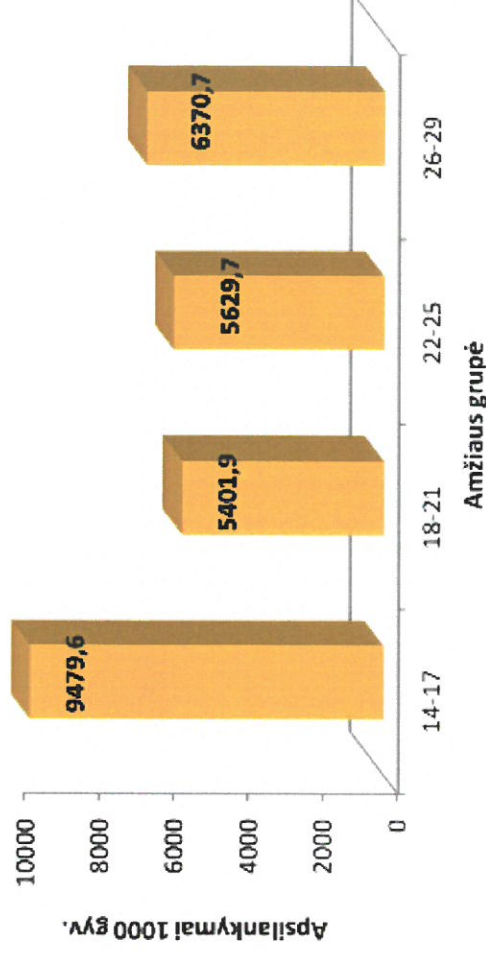
- Lietuvos jaunimo sveikatos būklė
- Sveika gyvensena jaunimo tarpe
- Jaunimo reprodukcinė sveikata
- Jaunimo psichinė sveikata
- Psichoaktyvių medžiagų vartojimas

Sergamumas/ligotumas/apsilankymai pas gydytoją

592.082 tūkst. 14 – 29 m. žmonių (20.4% populiacijos)

Beveik 4 mln. apsilankymų pas gydytojus (15 proc. visos populiacijos)

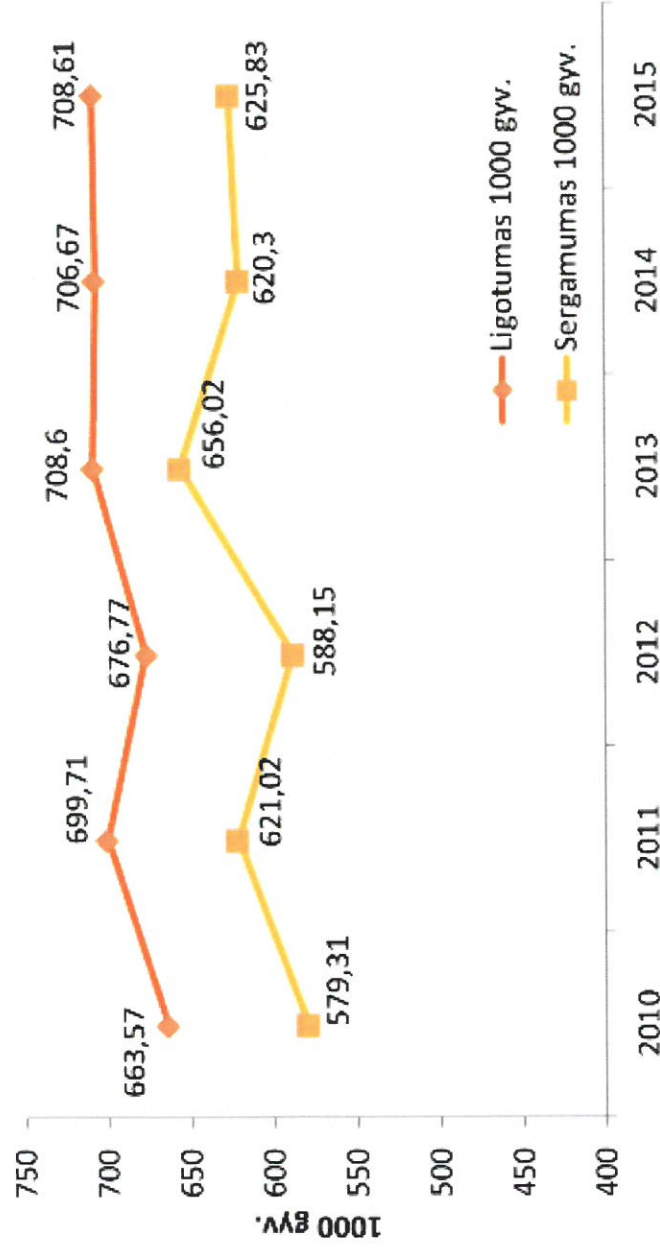
- 75,8% - dėl ligos
- 23,8% - profilaktiniai

Atskirų amžiaus grupių jaunuolių apsilankymai pas gydytojus 1000 gyv.

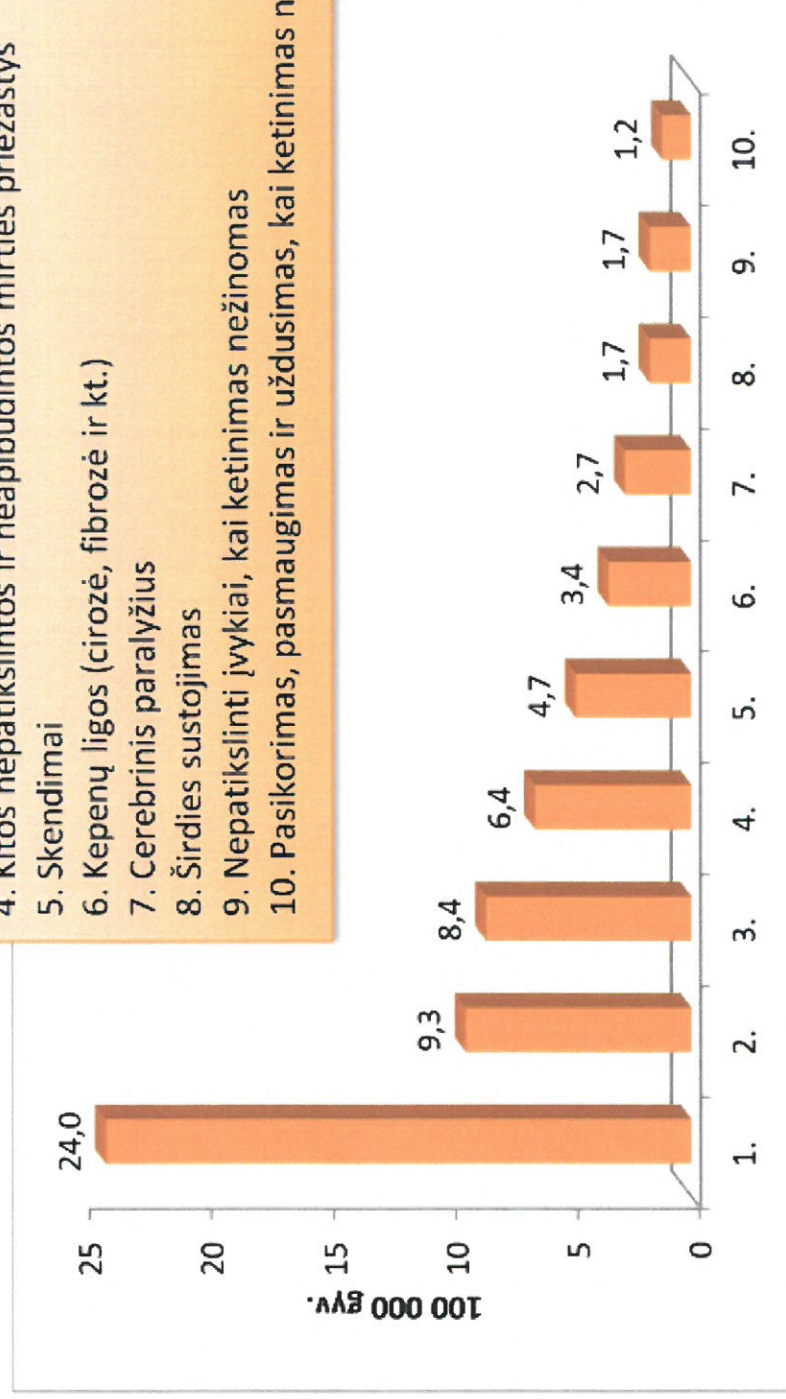
Pagrindinės sergamumo ir ligotumo priežastys:

1. Kvėpavimo takų infekcijos
2. Sužalojimai, apsinuodijimai, išorinių poveikių padariniai
3. Raumenų ir jungiamojo audinio skeleto ligos (nugaros skausmai)

14–29 m. amžiaus gyventojų ligotumas ir sergamumas 1000 gyv.

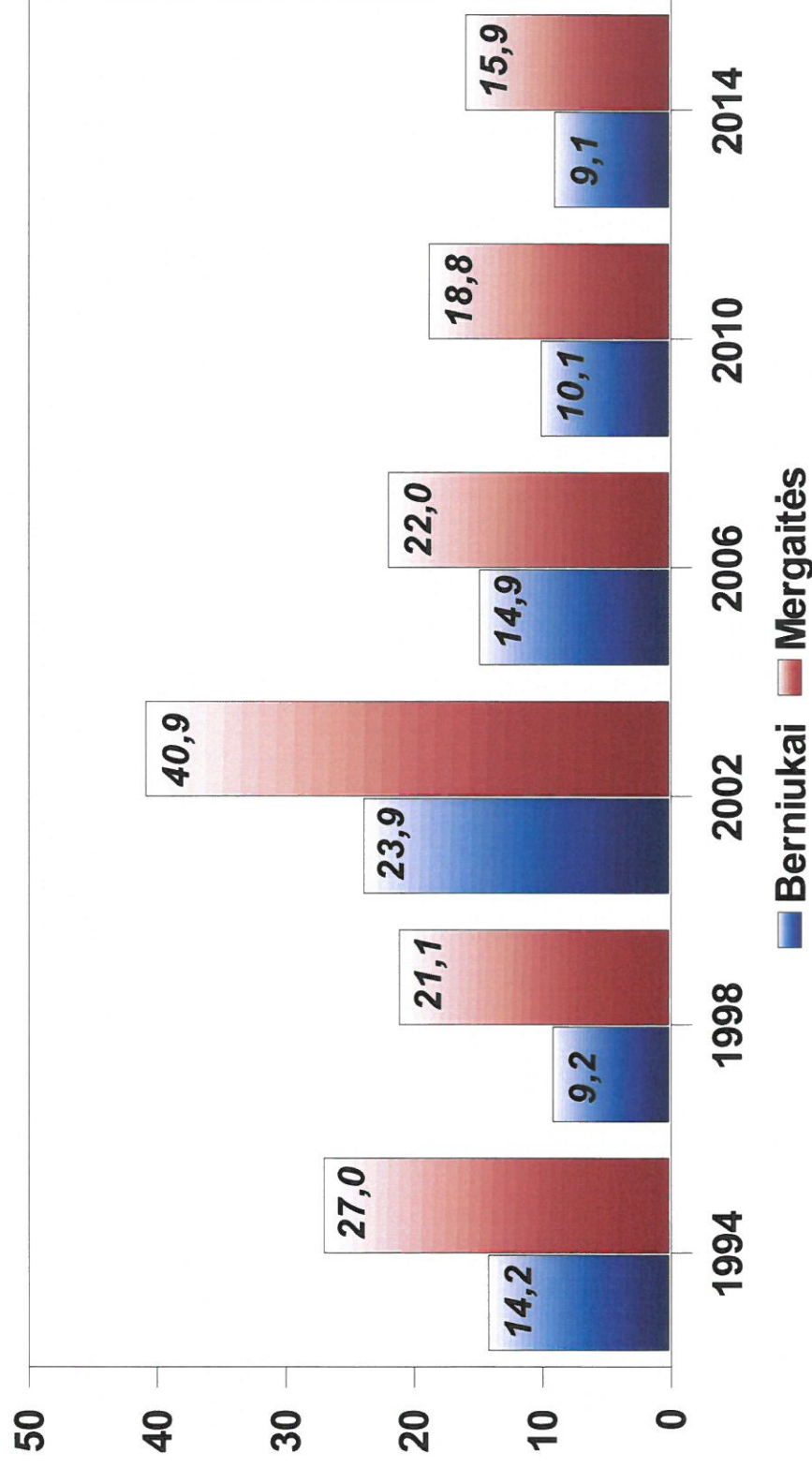
1. Savivždybės
2. Atsitiktinis apsinuodijimas (narkotikais, alkoholiu, dujomis at kt.)
3. Transporto įvykai
4. Kitos nepatikslingos ir neapibūdintos mirties priežastys
5. Skendimai
6. Kepenų ligos (cirozė, fibrozė ir kt.)
7. Cerebrinis paralyžius
8. Širdies sustojimas
9. Nepatikslingi įvykiai, kai ketinimas nežinomas
10. Pasikorimas, pasmaugimas ir uždusimas, kai ketinimas nežinomas

14–29 m. amžiaus gyventojų mirtingumas pagal mirties priežastis
100 000 gyv. Lietuvoje 2015 m.

Sveika gyvensena jaunimo

Mažieji prastai vertino savo sveikatą, dalis (proc.)
1994, 2014 m.
Proc.

Duomenų šaltinis: Behaviour in School aged Children, HBSC, 2014

Sveika gyvenmena jaunimo tarpe

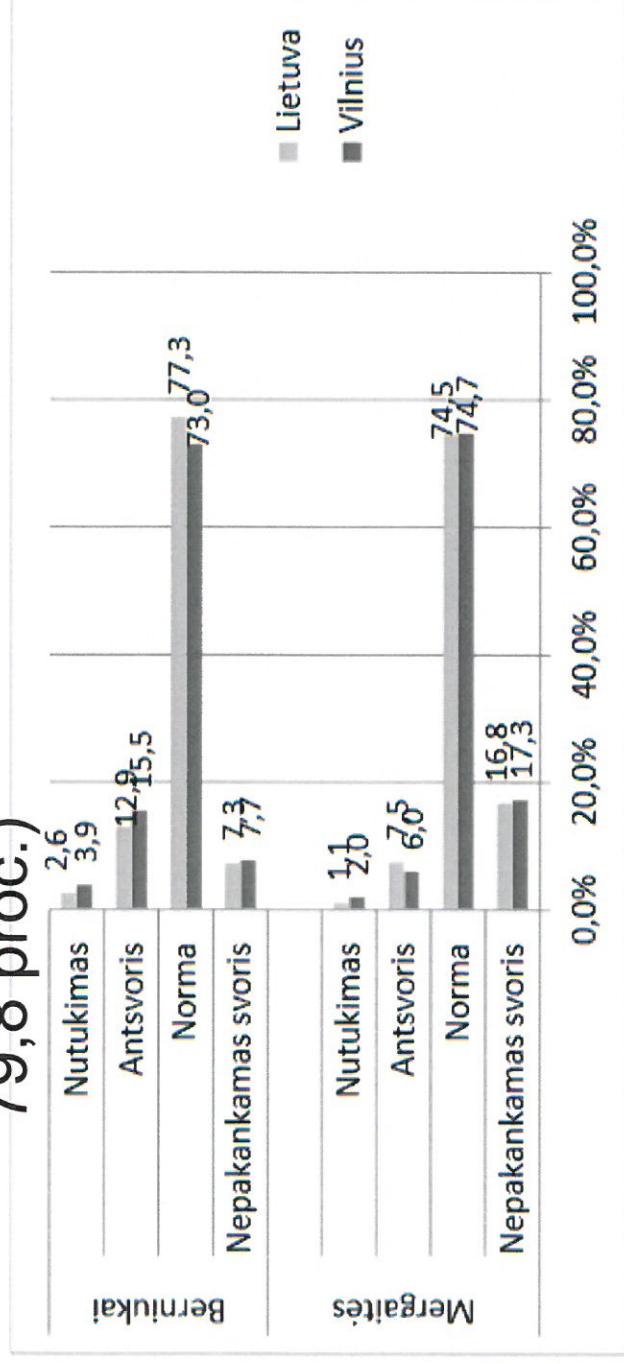
Tyrimų duomenimis* prastėja mitybos įpročiai:

- Dažnai renkama saldumynai, gazuoti gėrimai, greitas maistas
- Nevalgomi pusryčiai, persivalgoma arba kaip tik praleidžiami maitinimaisi.
- Trūksta žinių, kaip subalansuoti mitybą

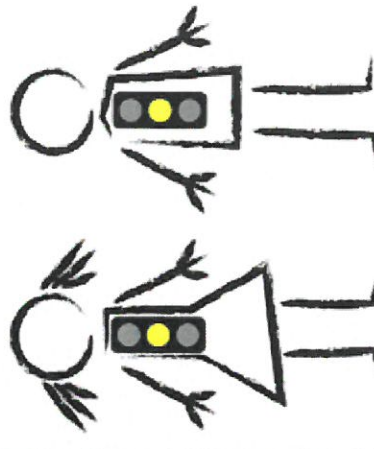

Sveika gyvenmena jaunimo tarpe

- Jaunimo tarpe daugėja mitybos sutrikimų (2010 m. – norma berniukų tarpe 82,1 proc., mergaičių tarpe – 79,8 proc.)

Berniukų ir mergaičių pasiskirstymas pagal KMI kategorijas (proc.) (Vilniaus ir Lietuvos duomenų palyginimas)

Sveika gyvenmena jaunimo tarpe

- Nerimą kelia mažėjantis fizinis aktyvumas jaunimo tarpe.
- 1990 iki 2014 m. pakankamai fiziškai aktyvių moksleivių skaičius sumažėjo nuo 49% iki 39%.
- Įvairių šaltinių duomenimis reikšmingą įtaką fizinio aktyvumo didėjimui turi šeima, bendruomenė, patogi infrastruktūra.

Jaunimo reprodukcinė sveikata

Jaunimo seksualinio gyvenimo pradžia, pagal lytį

Duomenų šaltinis: Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras, 2015

Jaunimo reprodukcinė sveikata

Jaunų asmenų (15-29 m.), kuriems diagnozuota LPI, dalis nuo visų LPI pacientų Lietuvoje, 2010 - 2015 m.

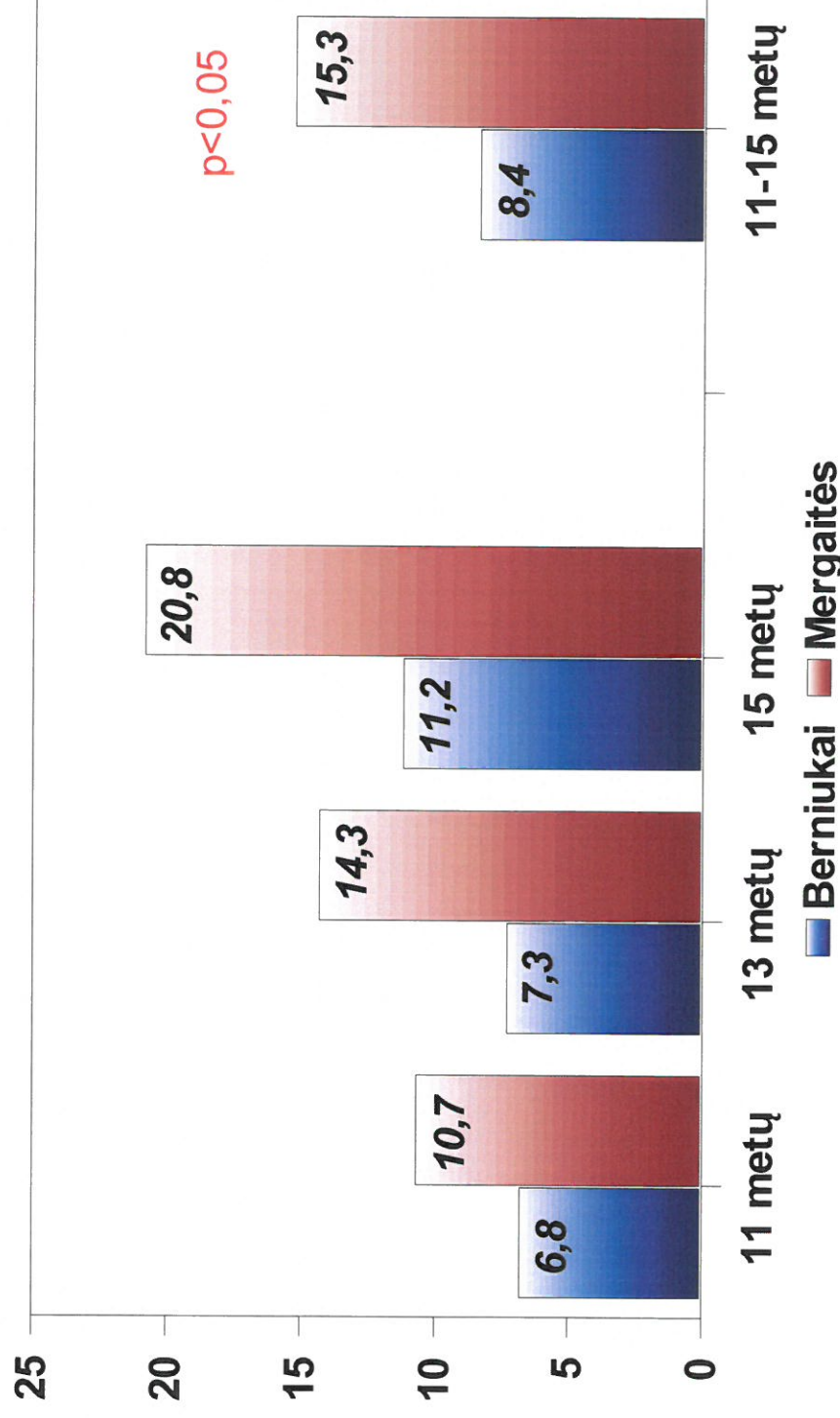
	Viso atv. (abs. sk.)	Jaunimo atv. (abs. sk.)	Jauni mo %	Kiek jauniausiam metų?
Sifilis	1449	726	50,1	8
Gonoreėja	1363	862	63,2	9
Chamid.	1607	882	54,9	16
ŽIV inf.	836	291	34,8	15

Jaunimo reprodukcinė sveikata

- Lietuvoje 13,3 gimdymų tenka 1000 paauglių (Prancūzijoje, Norvegijoje 7/1000 gyv.)
- ULAC tyrimų duomenimis Lietuvos gyventojai turi vidutinišką kiekį žinių apie lytiniu keliu plintančias infekcijas.
- Daugiau nei pusė(63%) pirmųjų lytinių santykių metu naudojo apsaugos priemones.
- 70% jaunuolių informacijos apie lytinę sveikatą ieško internete, 1/3 gauna informaciją iš draugų.
- 67% gėdinasi kreiptis į medikus ar kitus suaugusius asmenis dėl lytinės sveikatos klausimų.

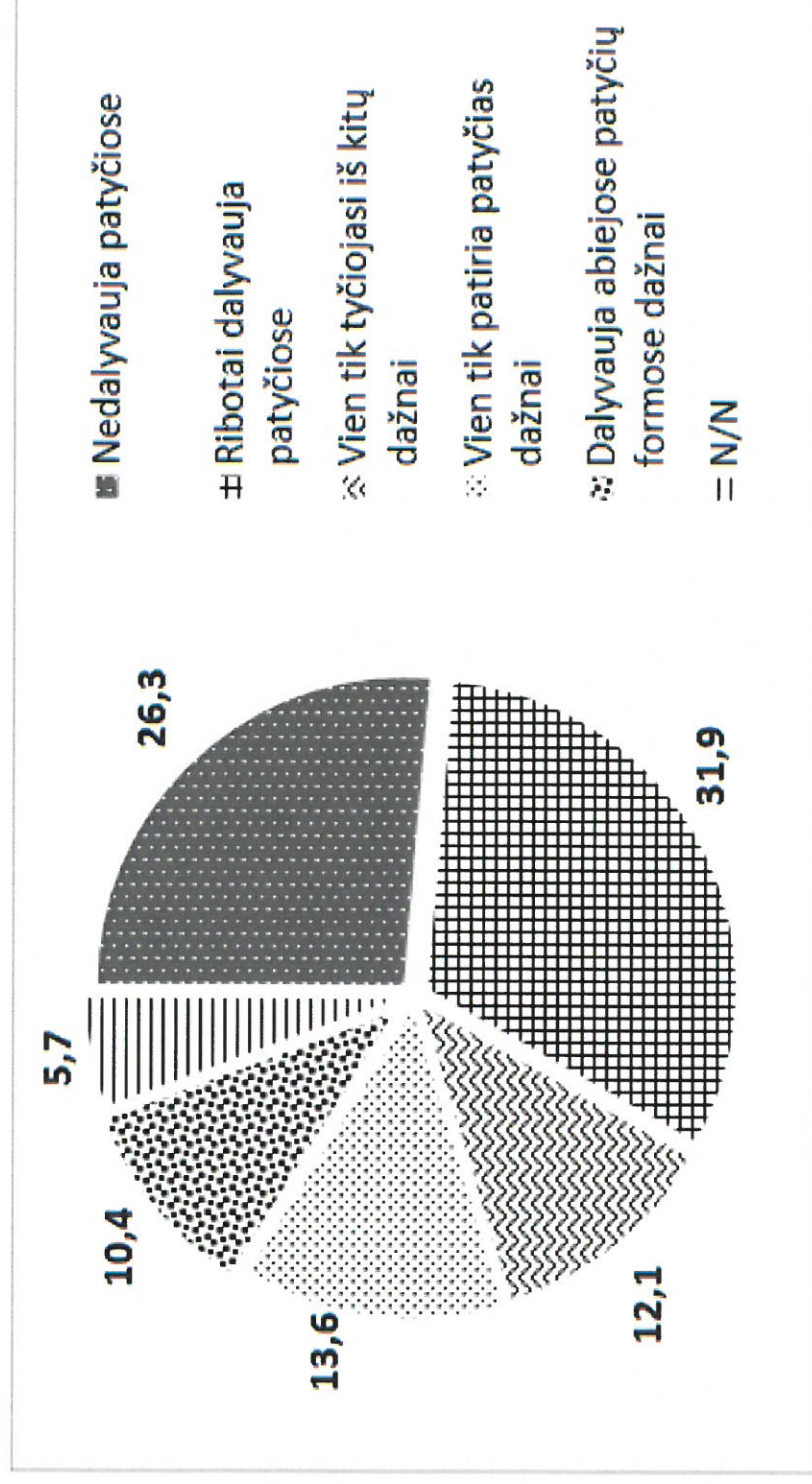
Jaunimo psichinė sveikata

Mokinių dalis, kurie nesijaučia laimingi, dalis (proc.), priklausomai nuo amžiaus Proc.

Jaunimo psichinė sveikata

Mokinių dalis, dalyvaujančių patyčiose

Jaunimo psichinė sveikata

- Patyčias mokykloje nuolat patiria kas trečias 11–15 metų mokinys.
- Berniukai dažniau nei mergaitės tampa patyčių objektu.
- Vyresni mokiniai rečiau patiria patyčias, bet yra linkę dažniau tyčiotis iš kitų mokinių.

Psichoaktyvių medžiagų vartojimas

Europoje ir Lietuvoje matomos teigiamos tendencijos rūkymo įpročiuose.

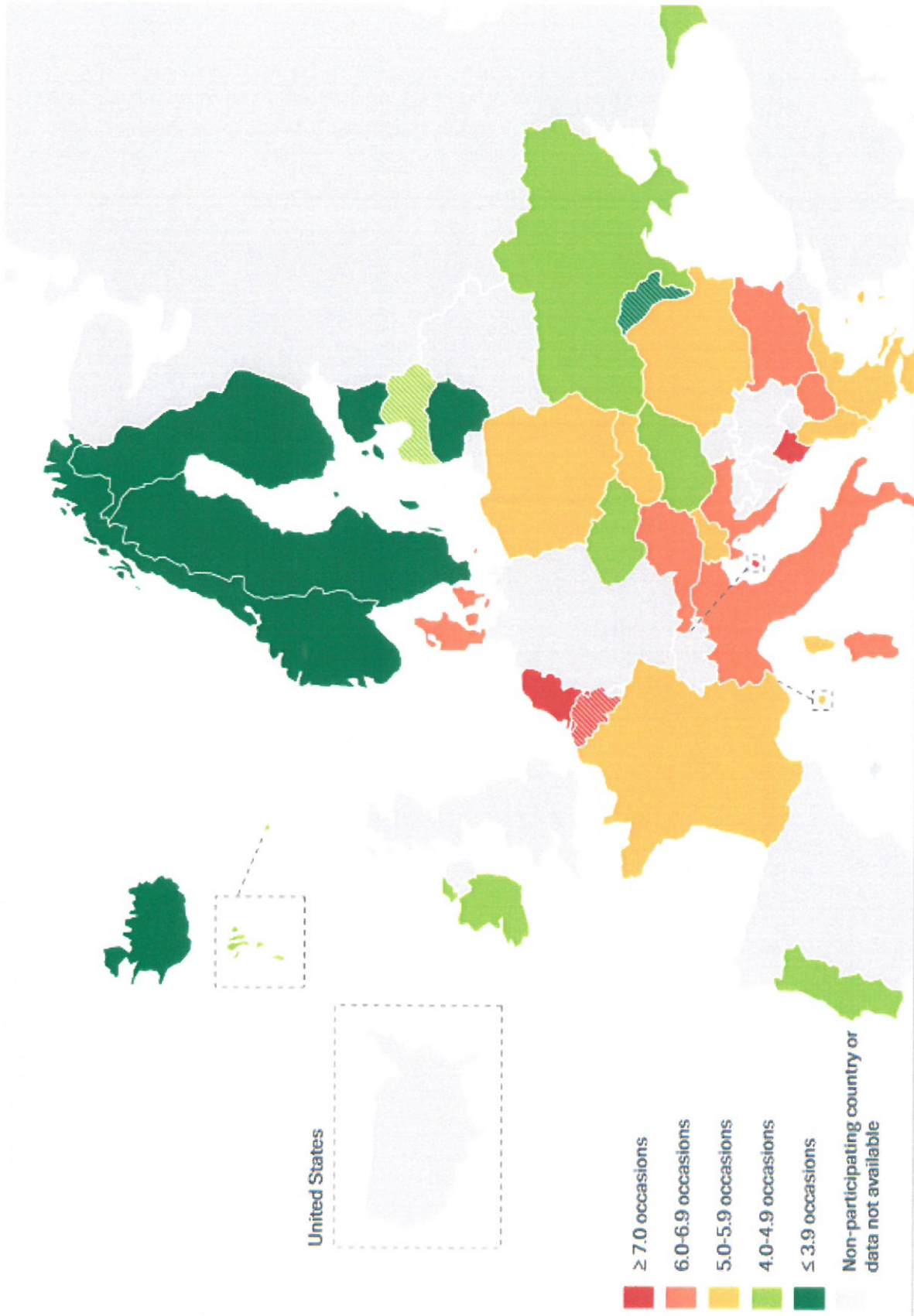
- 65 proc. 15–16 m. amžiaus moksleivių bent kartą gyvenime rūkė cigaretę (2011 m. – 74 proc.).
- Per pastarąsias 30 dienų rūkė teigė 24,5 proc. apklaustų paauglių(2011 m. – 36 proc.).
- Niekados gyvenime nerūkė teigė 54 proc.

Psichoaktyvių medžiagų vartojimas

- Lietuvoje bent vieną - du kartus gyvenime, alkoholinius gėrimus vartojo 87 proc. Paauglių (2011 m. – 95,3 proc. Europos vidurkis 81 proc.)
- Vartoję alkoholinius gėrimus bent kartą per paskutinius 12 mėnesių Lietuvoje nurodė 69 proc. paauglių (2011 m. – 85 proc.)
- Remiantis paauglių atsakymais – tampa sunkiau įsigyti alkoholiį nelegaliai.

Psichoaktyvių medžiagų vartojimas

Frequency of alcohol intake in the last 30 days (mean number of occasions among users)

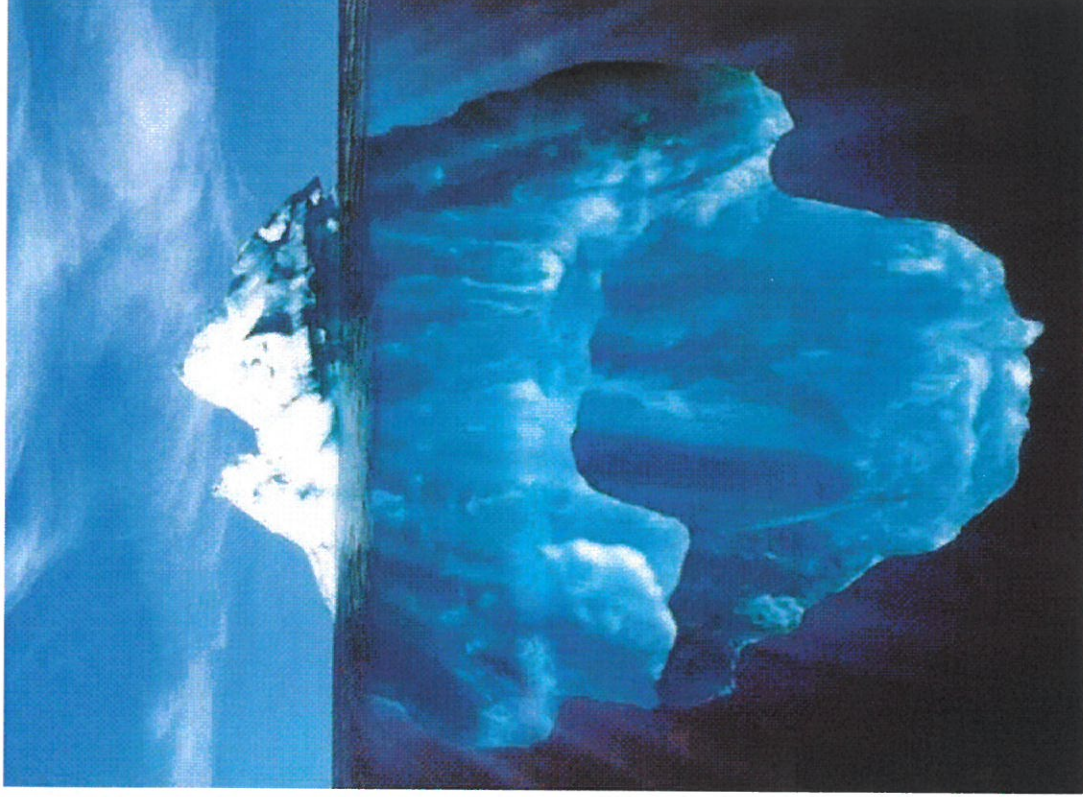

Psichoaktyvių medžiagų vartojimas

- Lietuvoje nelegalių narkotikų vartojimas per pastaruosius ketverius metus sumažėjo beveik 3 procentais.
- 2015 m. bent kartą – du gyvenime vartojusių kokį nors narkotiką paauglių buvo 19,2 proc. (2011 metais 21,9 proc.).

Nustatyti varomąsias jėgas

Esama
realybė

Kodėl?

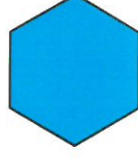
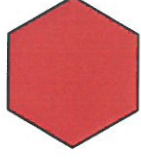
Kodėl?

Kodėl?

Kodėl?

Kodėl?

Varomosios
jėgos

Reikalinga vieninga komanda

- MOKYKLA
- TĖVAI
- ŽINIASKLAIDA
- POLICIJA
- MEDIKAI
- SOCIALINIAI DARBUOTOJAI
- BAŽNYČIA
- KAIMYNAI ...
- JAUNIMO ORGANIZCIJOS
- TARPINSTITUCINIS BENDRADARBIAVIMAS
- VALSTYBINIU LYGMENIU

Team Work

